

5.OSZTÁLY: TERMÉSZETISMERET

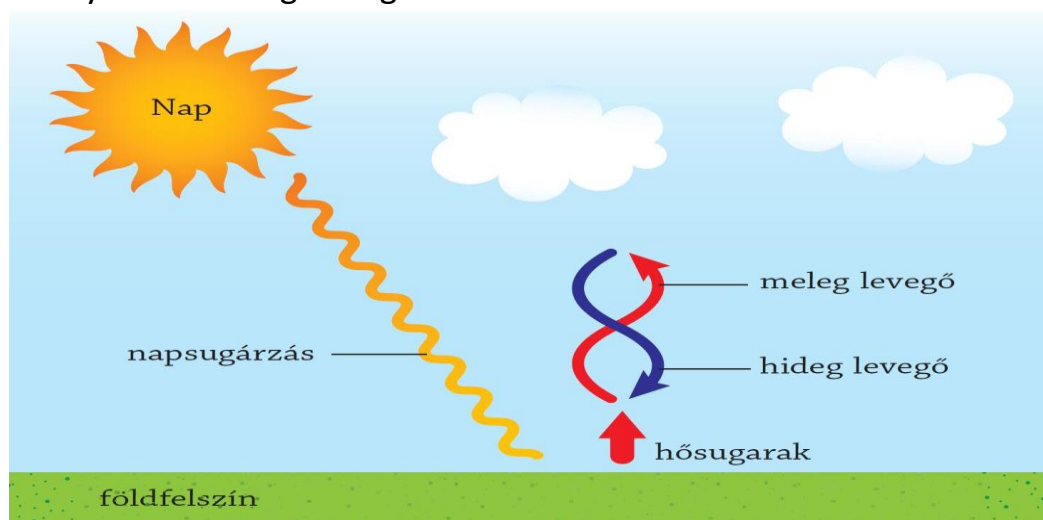
Sziaztok gyerekek! A térképek után most a földfelszínt körülölelő levegőburok, a légkör jelenségeivel ismerkedtek meg. Erről a témáról már alsó tagozatban is tanultunk! HAJRÁ!

HŐÁRAMLÁS

Ha forró nyári napon sétáltál már mezítláb egy strand betonján vagy a homokon, biztosan vannak fájdalmas emlékeid. Ugyanakkor a testeddel érintkező levegő mégsem perzselt annyira, mint ahogyan azt talpadon érezted. Mi lehet mindennek a magyarázata?

A napsugárzás keresztülhalad a légkörön, és először a földfelszínt melegíti fel. A felmelegedett felszín az elnyelt hő egy részét **kisugározza**, átadja a fölötte elhelyezkedő levegőrétnek.

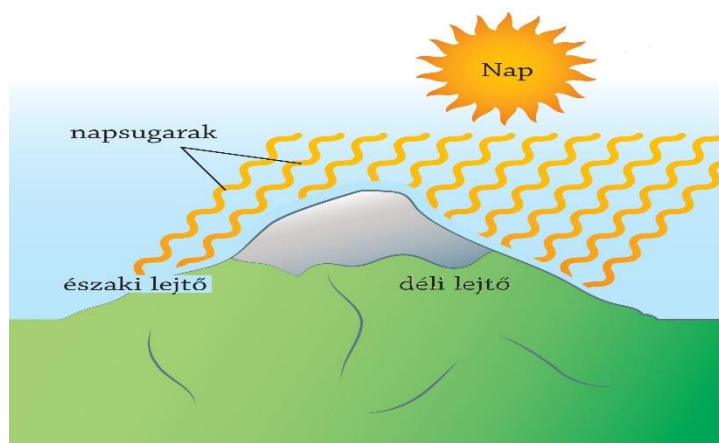

HŐÁRAMLÁS: a napsugarak először a földfelszínt melegítik fel. A felszín által felmelegített levegő felfelé áramlik, helyére hideg levegő kerül.

A levegő felmelegedését a domborzat is befolyásolja.

Ha derült időben, fehér, hófödte tájon járunk, alig tudjuk kinyitni a szemünket, annyira vakít a szikrázó fény. **A napsugarak nagy része nem melegíti föl a hóval borított felszínt, hanem azonnal visszaverődik róla.**

A sötét felületek ezzel szemben elnyelik a napsugarak jelentős részét, ezért erősen felmelegednek. A levegő felmelegedése tehát függ a földfelszín színétől is.

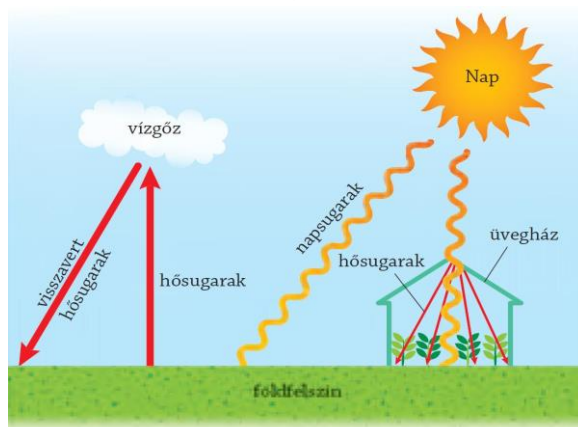

A nap erejét sok háztartásban hasznosítják. A háztetőkre szerelt berendezések segítségével a napos időszakokban ősszel és tavasszal akár a lakás fűtése is megoldható. Ezeket a szerkezeteket leggyakrabban a fürdéshez, mosogatóshoz szükséges meleg víz előállítására alkalmazzák. A napelemekben a Napról érkező sugárzás áram termelésére fordítódik.

ÜVEGHÁZHATÁS

Sokszor tapasztaljuk, hogy derült, szélcsendes éjszaka után igen hűvösek a reggelek. Ha azonban felhős az éjszakai égbolt, akkor enyhébb reggelre ébredünk. A levegőben lévő vízgőz ugyanis nem engedi megszökni a felszín által kisugárzott hőt, hanem visszaveri. Hasonló szerepet tölt be, mint az üvegház fala, amely megakadályozza, hogy kiszökjön a meleg. Ezért nevezik a légkör e jellemző tulajdonságát üvegházhatásnak.

Az üvegházhatás: az üvegházhoz hasonlóan a légkörben található vízgőz és szén-dioxid sem engedi megszökni a hősugarakat, hanem visszaveri azokat a felszínre.

KÉRDÉSEK, FELADATOK: (a válaszokat a szöveg tartalmazza, figyelj oda)

1.A légkör mely része melegszik föl elsőként a napsugárzás hatására?

.....

.....

2.Írd le a hóáramlás folyamatát!

.....

.....

.....

.....

.....

3.Írd le, hogyan függ a hőmérséklet a földfelszín színétől!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.Mi az üvegházhatás? Írd le!

.....

.....

.....

.....

.....

KÖSZÖNÖM KITARTÓ MUNKÁDAT! JÓ PIHENÉST!

